

REFERAT Klima-, Teknik- og Miljøudvalget 2022 til 2025 d. 11-03-2024

Mødedato Mandag d. 11. marts 2024 kl. 13:00

Mødested Knuthenborg

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Fagudvalgenes driftsregnskaber 2023.....	4
Igangsættelse af lokalplan og kommuneplantillæg for nyt boligområde ved Engvej i Nakskov.....	6
Forslag til Kommuneplantillæg 12 - Revision af kapitel 9. Natur og Grønt Danmarkskort.....	8
Forslag til Kommuneplantillæg 11 og Lokalplan 360-157 - Solcelleanlæg ved Gerringe, Rødby Fjord.....	10
Forslag til Kommuneplantillæg 10 og Lokalplan 360-156 - Sommerhusområdet Fyrrelunden, Kra.....	13
Forslag om ændring af flexbolig administrationsgrundlaget i Maribo og Nakskov by.....	16
Høring af Mobilitetsplan 2024, Movia.....	17
Evaluering af nattogsdrift samt beslutning om fortsættelse af ordning.....	18
Udbygning Rute 9 uden om Nørreballe.....	19
Flexboliganalyse 2023 - Rapport udarbejdet BUILD - Aalborg Universitet.....	21
Orientering om status på implementering af færgestrategien.....	22
Opsamling og anbefalinger ifht. ejendomsportefølgestrategi.....	24
Orientering til Klima-, Teknik- og Miljøudvalget på mødet den 11. marts 2024 - åben orientering....	26
Lukket: Kondemnering af udlejningsejendom.....	27
Lukket: Kondemnering af udlejningsejendom.....	28
Lukket: Kondemnering af udlejningsbolig.....	29
Lukket: Orientering til Klima-, Teknik- og Miljøudvalget på mødet den 11. marts 2024 - lukket orie	30
Lukket: Godkendelse af referat.....	31

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-G01-12-23

Sagsfremstilling

Godkendelse af dagsorden til møde i Klima-, Teknik- og Miljøudvalget den 11. marts 2024.

Beslutning

Godkendt

Punkt 2: Fagudvalgenes driftsregnskaber 2023

00.30.14-G01-12-23

Sagsresumé

Orienteringssag om driftsregnskabet for 2023 for fagudvalgene.

Årsregnskabet for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget udviser et mindreforbrug på 9,6 mio. kr. sammenholdt med det korrigerede budget.

Forbruget var 5,0 mio. kr. lavere end ventet ved sidste budgetopfølgning pr. 30.09.23, hvilket blandt andet skyldes projekter / arbejder, hvor arbejdet ikke er udført så hurtigt som forventet, eller ikke er påbegyndt endnu.

Sagsfremstilling

Som et led i det kommunale årshjul fremlægges i marts måned årsregnskabet for 2023 på henholdsvis fagudvalgene, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Kommunens regnskab behandles af Økonomiudvalg og Byråd, mens denne sagsfremstilling er en orientering til fagudvalgene, og koncentrerer sig om de væsentligste afvigelser mellem årsregnskabet og den sidste budgetopfølgning pr. 30. september 2023.

Regnskabsresultatet for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget udgør 162,9 mio. kr., svarende til et mindreforbrug på 9,6 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget på 172,5 mio. kr. Mindreforbruget kan især henføres til mindreforbrug på områderne Miljø og Planlægning og Veje og grønne områder. Miljø og Planlægning har projekter som primært er flerårige projekter, derudover er Grundvandsbeskyttelse bunde midler som ikke kan bruges til andre formål. På Veje og grønne områder skyldes det primært ikke afsluttede anlægsprojekter / arbejder. Mindreforbruget og regnskabet i øvrigt er gennemgået i vedhæftede regnskabsbemærkninger.

Ud over regnskabsbemærkningerne er der også vedhæftet regnskabet for 2023 for Lolland ErhvervsHavne til orientering.

Nedenstående tabel viser de enkelte udvalgs oprindelige budget ved budgetvedtagelsen, det forventede regnskab ved budgetopfølgningen pr. 30/9-23 samt det endelige regnskab for 2023:

Driftsvirksomhed, mio. kr.	Oprindeligt budget 2023	Forventet regnskab 30.09.23	Regnskab 2023	Afvigelse i forhold til 30.09.23
Klima-, Teknik- og Miljøudvalget	158,3	167,9	162,9	-5,0
Fritids-, Kultur og Folkesundhedsudvalget	73,5	76,3	73,8	-2,5
Børne- og Skoleudvalget	812,4	819,4	821,8	2,3
Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget	876,8	869,1	868,5	-0,6
Social- og Arbejdsmarkedsudvalget	1.434,0	1.472,1	1.478,3	6,2
Økonomi- og Erhvervsudvalget	420,5	394,5	382,8	-11,6
Driftsvirksomhed i alt	3.775,5	3.799,2	3.788,1	-11,1

Fortegn i afvigelseskolonnen:
- = mindreudgifter
+ = merudgifter

Forbruget for 2023 er i alt 11,1 mio. kr. lavere end ventet pr. 30.09.23. Børne- og Skoleudvalget og Social- og Arbejdsmarkedsudvalget har haft et højere forbrug end forventet pr. 30.09.23. De øvrige udvalg har haft et mindre forbrug end forventet pr. 30.09.23.

Det største mindreforbrug forekommer på Klima-, Teknik- og Miljøudvalgets område, hvor regnskabet udviser et forbrug, der er 5,0 mio. kr. lavere end forventet pr 30.09.23. Dette skyldes blandt andet projekter / arbejder, hvor arbejdet ikke er udført så hurtigt som forventet, eller ikke er påbegyndt endnu.

På Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget udviser regnskabet et forbrug, der er 2,5 mio. kr. lavere end ventet pr. 30.09.23. Afvigelsen skyldes primært forskydninger i udbetaling af tilskud samt mindreforbrug hos blandt andet bibliotek / Borgerservice.

På Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget svarede regnskabsresultatet stort set til det forventede pr. 30.09.23. Der var afvigelser i form af blandt andet et større forbrug til proteser og handicapbiler på hjælpemiddelområdet, mindre huslejeindtægter vedrørende Møllecetret samt flere borgere på områderne færdigbehandlede patienter og hospice. Til gengæld var der et mindreforbrug på de mellemkommunale betalinger, hvilket skyldes en ændring i kommunens regnskabspraksis.

På Børne- og Skoleudvalget udviser regnskabet et forbrug, der er 2,3 mio. kr. højere end ventet pr. 30.09.23. Afvigelsen skyldes en række forhold, blandt andet merforbrug vedrørende en ny aftale om KMD institutionssystem og betaling for elever, der går i skole i en anden kommune. Der har til gengæld været flere indtægter vedrørende berigtigelse af refusion fra 2022 og tidligere år.

På Social- og Arbejdsmarkedsudvalget udviser regnskabet et forbrug, der er 6,2 mio. kr. højere end ventet pr. 30.09.23. På Arbejdsmarkedsområdet var der et højere forbrug end ventet vedrørende forsikrede ledige, kontanthjælp og ledighedsydelse som følge af flere på ydelserne end ventet i årets sidste måneder. Til gengæld var der lavere udgifter til blandt andet hjemrejse- og integrationsydelser som følge af lavere udgifter pr. modtager. På social- og handicapområdet var der et lidt højere forbrug end ventet i årets sidste måneder, primært til midlertidigt og længerevarende botilbud samt særligt tilrettelagt undervisning. Til gengæld var der et mindre forbrug til bostøtte, beskyttet beskæftigelse, ophold på krisecentre, særlige pladser i psykiatrien og døgnbehandling for stofmisbrugere.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Lov om kommunal styrelse

Indstilling

Administrationen indstiller, at Klima-, Teknik- og Miljøudvalget tager driftsregnskabet til orientering.

Beslutning

Taget til efterretning.

Bilag

Regnskab 2023 - Klima-, Teknik- og Miljøudvalget

Regnskab 4. kvartal 2023.docx

Punkt 3: Igangsættelse af lokalplan og kommuneplantillæg for nyt boligområde ved Engvej i Nakskov

01.02.05-P16-291-23

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget. Sagen omhandler igangsættelse af lokalplan og kommuneplantillæg for nyt boligområde ved Engvej i Nakskov.

Sagsfremstilling

Lolland Kommune mangler tidssvarende og attraktive boliger. Efterspørgslen kommer fra borgere - både yngre og ældre - der ønsker en moderne og tidssvarende bolig, der er nem at vedligeholde og gerne mindre end et parcelhus. Endelig er der også mange små familier og enlige, som gerne vil bo bynært, men i dag ikke kan finde en tidssvarende bolig i Nakskov.

Lolland Kommune ved, hvor vigtigt det er at udbyde boliger, der både tilgodeser kommunens egne borgere, og som tiltrækker nye befolkningsgrupper.

Flere investorer viser aktuelt interesse for at bygge i Nakskov, og denne situation ønsker Lolland Kommune at udnytte, sådan at den positive udvikling kommunen er inde i fastholdes og forstærkes.

Et område ved Engvej egner sig til boligbyggeri i mindre skala på mellem 40 og 50 boliger. Forslag til bebyggelse fremgår af **Bilag 1**. Arealet, der er kommunalt ejet, er placeret lige uden for den centrale del af Nakskov, tæt på dagligvarebutik, havnen, station, idrætscenteret, skoler, uddannelsescenter, dagtilbud mm.

Lolland Kommune vurderer, at nyopførte boliger på dette område vil tiltrække stor positiv opmærksomhed og hurtigt vil blive udlejet eller solgt til borgere, der gerne vil flytte til Nakskov, eller ældre som gerne vil over i noget mindre end deres parcelhus. Lolland Kommune vil derfor udbyde arealet til salg, så en investor kan opføre boliger på området.

Området afgrænses mod nord-vest af kolonihaverne på Odinsvej, mod syd-vest af de bolig- og erhvervsjendomme, som vender mod Tårsvej, mod syd af boligejendommene på Engvej og mod øst løber cykel- og gangsti, som forbinder området til idrætshallen og kobler sig på Blegen, hvorfra man nemt kan komme til uddannelsescenter og andre skoler i området, samt Nakskov centrum. Mod nord løber stien igennem hele området ned forbi "Velo", børnehaven og til sidst kobler den sig på ringstien - **Bilag 2**.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Planloven og miljøvurderingsloven.

Planloven blev ved årsskiftet ændret, så de hidtidige krav om forudgående offentlighed ved indkaldelse af idéer og forslag (idéoplæg) blev ophævet. Det er nu frivilligt for kommunalbestyrelsen at beslutte, om der skal ske en forudgående inddragelse af offentligheden. I denne sag vurderes det ikke at være nødvendigt, da det allerede er besluttet på ØKE d. 8. december 2022, at Lolland Kommune vil sælge grunden til boligformål.

Boligpolitik - Lolland Kommune 2021-2031: Lolland Kommunes vision er at sikre gode og sunde boliger i bæredygtige boligområder og understøtte bymønstret i forhold til at Nakskov er en hovedby. I Lolland Kommune skal der være gode og sunde boliger til alle livets faser og situationer. Familier skal kunne finde sig til rette i eget parcelhus med have, borgere i den tredje alder skal kunne nyde seniortilværelsen i fleksible og vedligeholdelsesfri rammer, de socialt indstillede skal kunne finde hjem i mere fællesskabsorienterede boformer.

Gældende plangrundlag:

Kommuneplan 2021-2033 indeholder Kommuneplanramme 367-D13, der udlægger området til offentlige formål - sundhedshus og Kommuneplanramme 367-G21, der udlægger området til rekreativt område - kolonihaver og boldbane. Kommuneplanen giver derfor ikke mulighed for boliger i dette område, derfor kræver det et kommuneplantillæg.

Indstilling

Administrationen indstiller, at der igangsættes lokalplan og kommuneplantillæg for nyt boligområde ved Engvej i Nakskov, uden forudgående idéfase.

Beslutning

Godkendt

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget.

Bilag

Bilag 1 - Tegninger - Engvej, Nakskov

Bilag 2 - Lokalplanområdet

Punkt 4: Forslag til Kommuneplantillæg 12 - Revision af kapitel 9. Natur og Grønt Danmarkskort

01.02.03-P15-2-22

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet.

Sagsfremstilling

Den 24. marts 2022 vedtog Byrådet endeligt Kommuneplan 2021-2033. I den forbindelse blev det samtidig besluttet:

- at Grønt Danmarkskort (Økologiske forbindelser og Naturområder) inden for et år revideres i sin helhed i samarbejde med Grønt Råd i form af et Kommuneplantillæg.

Grønt Danmarkskort, der er en del af kravene i Planloven, skal sikre en forstærket indsats for større og mere sammenhængende naturområder og danner grundlag for kommunernes naturforvaltning, der skal bidrage til at standse tilbagegangen i naturens mangfoldighed.

I efteråret 2022 har Grønt Råd arbejdet med anbefalinger til kriterierne for udpegningerne til Grønt Danmarkskort - eksisterende og potentielle naturområder, samt eksisterende og potentielle økologiske forbindelser. Kriterierne fremgår af **Bilag 1**.

Grønt Råd og Klima, Teknik og Miljøudvalget mødes feb. 2023 til en drøftelse af det hidtidige arbejde med denne afsnit i Kommuneplanen.

Med "[Forslag til Kommuneplantillæg 12 - Revision af kapitel 9. Natur og Grønt Danmarkskort](#)" revideres det gældende kapitel 9. Natur i Kommuneplan 2021-2033 i sin helhed og kommer til at hedde 9. Natur og Grønt Danmarkskort.

De primære ændringer sker i udpegningerne til Grønt Danmarkskort, men der sker også en generel oprydning i kapitlet for at gøre det mere overskueligt. I kapitel 9. Natur og Grønt Danmarkskort udlægges Grønne korridorer inden for 1 km af byerne i hovedstrukturen og omkring sommerhusområderne, da der her er størst potentiale for udvikling.

Grønt Danmarkskort dækker store arealer, hvor særligt potentielle økologiske forbindelser fylder meget, og udpegningen omfatter private haver mv. Retningslinjerne har dog ikke haft til hensigt at regulere indholdet i private haver, og der er derfor skrevet en undtagelse ind i retningslinjerne.

Underkapitlet "9.1 Internationale naturbeskyttelsesområder" skifter navn til "9.1 Internationale naturbeskyttelsesområder og bilag IV arter" da kapitlet både rummer retningslinjer for internationale naturbeskyttelsesområder og bilag IV-arter.

Underkapitel "9.2 Naturområder" deles i to, så der fortsat er et underkapitel "9.2 Naturområder" der alene omhandler eksisterende og potentiel natur, mens der oprettes et nyt underkapitel "9.3 Økologiske forbindelser", der omhandler de eksisterende og potentielle økologiske forbindelser.

Udpegningerne i underkapitel "9.2 Naturområder" og "9.3 Økologiske forbindelser" revideres på baggrund af Grønt Råds anbefalinger.

Underkapitel "9.4 Den lille natur" skifter navn til "9.4 Ubeskyttet natur og natur på kommunale arealer", men der sker ikke store ændringer i kapitlet.

I underkapitel "9.5 Skovrejsning" reduceres skovrejsningsområdet de steder, hvor der er gennemført planlægning for arealerne de seneste år, som må forventes at være varig.

Selve kapitlet med ændringer kan ses i **Bilag 2** som PDF mens hele "Forslag til kommuneplantillæg 12 - Revision af kapitel 9. Natur og Grønt Danmarkskort" som PDF ses i **Bilag 3**.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

[Lov om planlægning](#) og [lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter \(VVM\)](#).

Revisionen af kapitel 9. Natur i Kommuneplan 2021-2033 udgør en større ændring af plangrundlaget. Da det er en væsentlig ændring af den gældende kommuneplan, skal forslaget i minimum 8 ugers høring jf. § 24, stk. 3.

Der skal i udgangspunktet udarbejdes miljøvurdering af planer og programmer jf. § 8, stk. 1, men da kommuneplantillægget ikke omfatter anlæg på bilag 1 og 2, og ikke fastlægger rammer for byggeri eller fremtidige anlægstilladelser, der kan forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet, er der gennemført en screening og fundet, at der ikke skal udarbejdes miljøvurdering af kommuneplantillægget jf. § 10.

Høring/udtalelse

Da der er tale om en større ændring af plangrundlaget, har der været afholdt idéfase. Idéoplægget var i høring fra d. 20. februar til d. 6. marts 2023 med opfordring til, at interesserede kunne komme med forslag til den fremtidige planlægning.

Der indkom to bemærkninger i idéfasen **Bilag 4**, der omhandlede et forslag til udlæg af naturområde ved Errindlev og bemærkninger til de gældende potentielle økologiske forbindelser, herunder det u hensigtsmæssige i de omfatter private haver og gårdspladser. Desuden ønskes det ikke, at der udlægges økologiske forbindelser eller potentielle økologiske forbindelser, hvis de inddrages som erstatningsfri arealudlæg.

Bemærkningerne er taget til efterretning, men kommuneplantillægget udlægger ikke enkeltarealer til naturarealer men udlægger arealer på baggrund af overordnede kriterier – arealerne ved Errindlev er dog omfattet af forslag til økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser. Udpegningerne til økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser bruges til at prioritere, hvor kommunen med frivillige aftaler kan etablere ny natur der kan fungere som økologisk forbindelse eller styrke eksisterende økologiske forbindelser. Desuden skal udpegningen sikre, at der ved planlægning og arealadministration ikke etableres anlæg, der forringer de økologiske forbindelser.

Med kommuneplantillægget indarbejdes det i retningslinjerne, at der inden for haveafgrænsningen til private haver ikke administreres for potentielle naturområder og -økologiske forbindelser.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Klima-, Teknik- og Miljøudvalget overfor Byrådet anbefaler,

- at Forslag til Kommuneplantillæg 12 - Revision af kapitel 9. Natur og Grønt Danmarkskort godkendes og sendes i offentlig høring i 8 uger.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomiudvalget og Byrådet

Bilag

Bilag 1 - Grønt Råds anbefalinger til kriterier for udpegninger til Grønt Danmarkskort

Bilag 2 - Ændringer af kapitel 9. Natur

Bilag 3 - Forslag til Kommuneplantillæg 12 - Revision af 9. Natur og Grønt Danmarkskort

Bilag 4 - Bemærkninger fra idéfase

Punkt 5: Forslag til Kommuneplantillæg 11 og Lokalplan 360-157 - Solcelleanlæg ved Gerringe, Rødby Fjord

01.02.05-P16-319-20

Historik

Idéoplæg til Solcelleanlæg ved Gerringe, Rødby Fjord var i offentlig høring i efteråret 2020. Høringen har siden givet anledning til en reduktion i arealet for solcelleanlægget fra ca. 244 ha til ca. 231 ha. På baggrund af vedtagelsen af Kommuneplan 2021-2033 foretog Lolland Kommune en ny idéfase. Idéoplæg til Solcelleanlæg ved Gerringe, Rødby Fjord var i offentlig høring i vinteren 2023. Klima-, Teknik- og Miljøudvalget behandlede de indkomne bemærkninger den 17. april 2023 og traf beslutning om det overordnede indhold af de kommende forslag til kommuneplantillæg og lokalplan.

Supplerende sagsfremstilling

Supplerende sagsfremstilling til Klima-, Teknik- og Miljøudvalget på mødet den 11. marts 2024 om endelig godkendelse af Kommuneplantillæg 11 og Lokalplan 360-157 Solcelleanlæg ved Gerringe, Rødby Fjord.

Forslag til kommuneplantillæg og lokalplan med tilhørende miljøvurderingsrapport har været i offentlig høring fra den 11. december 2023 til den 5. februar 2024. Der er i høringsperioden kommet 3 hørings svar i alt, fra hhv. Miljøstyrelsen, Museum Lolland-Falster og DN Lolland, vedhæftet som **bilag 4**.

Hørings svarene og øvrige administrative rettelser har medført følgende ændringer i lokalplanen og kommuneplantillægget:

- På baggrund af Miljøstyrelsens indsigelser om skovrejsning, er redegørelsen i kommuneplantillægget rettet såvel som i lokalplan, så det tydeligere fremgår hvor meget skov der er i kommunen i dag samt hvor stort et areal er udpeget som skovrejsning ønsket.
- Solcellepanelerne er ved en fejl givet en højde på maks. 3,5 m, hvilket er rettet til 4,5 m jf. lokalplanens § 5.4. Minimumshøjden for beplantningsbælterne er ligeledes rettet til 4,5 m, så det svarer til lokalplanens § 8.2.
- Lokalplanens § 4.1 om udstykning er omformuleret, men betydningen af bestemmelsen er den samme. § 4.2 er tilføjet.
- Der er tilføjet flere beplantningsbælter på lokalplanens kortbilag 2 langs lokalplanområdet's grænse.

Alle ændringerne er markeret i lokalplanen, **bilag 5**, og i kommuneplantillægget, **Bilag 6**, hvor det der foreslås fjernet er overstreget, og tilføjelser er skrevet med rød.

Da plan og projekt er miljøvurderet efter miljøvurderingslovens § 8, er der udarbejdet en Sammenfattende Redegørelse, **bilag 7**.

Miljøvurderingsrapporten, **bilag 3** er ikke ændret.

Indstilling til mødet den 11. marts 2024

Administrationen indstiller til Klima-, Teknik- og Miljøudvalget at indstille til Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet,

at Kommuneplantillæg 11 og Lokalplan 360-157 Solcelleanlæg ved Gerringe, Rødby Fjord samt Miljøvurderingsrapporten med foreslåede rettelser og tilhørende sammenfattende redegørelse godkendes endeligt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget om at indstille til Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet, at forslag til Kommuneplantillæg 11 og Lokalplan 360-157 Solcelleanlæg ved Gerringe, Rødby Fjord godkendes og sendes i 8 ugers offentlig høring.

Sagsfremstilling

Forslag til Lokalplan 360-157 Solcelleanlæg ved Gerringe, Rødby Fjord (**bilag 1**) giver mulighed for at etablere et solcelleanlæg på ca. 229 ha. med tilhørende tekniske installationer, der er nødvendige for solcelleanlæggets drift.

Lokalplanen vil kunne bidrage til den målrettede indsats for en fortsat forøgelse af grøn strømproduktion i Lolland Kommune.

Området omkring Gerringe ligger placeret i tæt nærhed af andre lokalplanlagte områder for VE-anlæg, henholdsvis solceller og vindmøller, ved Rødby Fjord.

Baggrunden for lokalplanen er en ansøgning fra Better Energy, der som bygherre ønsker at opstille et solcelleanlæg på to delområder placeret henholdsvis nord og syd for Rødby Kanal med en afstand på ca. 600 meter mellem dem. Solcelleanlægget forventes at have en installeret effekt på ca. 310 MWP svarende til det årlige strømforbrug for ca. 68.000 husstande.

Lokalplanen giver mulighed for at opstille solcellepaneler i en højde på maks. 3,5 meter målt fra terræn og transformere og teknikhuse i en højde på op til 7,5 meter. Desuden giver lokalplanen mulighed for opstilling af øvrigt elektrisk udstyr, så som afbrydere og koblingsudstyr med en totalhøjde på maks. 11 meter, samt lynafledere på maks. 22 meters højde.

Planforslaget ledsages af en miljøvurderingsrapport (**bilag 3**) af det konkrete projekt efter miljøvurderingsloven, samt et kommuneplantillæg (**bilag 2**), der udlægger området til tekniske anlæg.

Lolland Kommunes byråd godkendte i november 2022 en grøn erhvervspolitik med 5 hovedprincipper for udbygning af den grønne energiproduktion i Lolland Kommune, herunder blandt andet at udlæg af nye VE-områder direkte eller indirekte bidrager til lokal jobskabelse. Opstilleren af solcelleanlægget ved Gerringe, Better Energy, har afholdt to informationsmøder med lokale virksomheder med tilbud om at købe lokal produceret strøm på favorable vilkår (såkaldte PPA-aftaler). Der deltog i alt ca. 50 virksomheder på de 2 møder, der er derudover skabt kontakt mellem Better Energy og 10 virksomheder samt udvikleren på afkørsel 48 Peper&Söhne.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Planloven og miljøvurderingsloven.

Lokalplan 360-157 Solcelleanlæg ved Gerringe, Rødby Fjord er ikke i overensstemmelse med den gældende ramme (ramme 360-T49) i Kommuneplan 2021-2033. Der er derfor jf. planlovens § 23 c udarbejdet et kommuneplantillæg som udlægger en kommuneplanramme for tekniske anlæg i området. Lokalplanområdet er delvist omfattet af en gældende lokalplan (Lokalplan 360-53 Vindmøller ved Rødby Fjord), som vil blive delaflyst for de arealer, hvor solcelleanlægget etableres.

Der er udarbejdet miljøvurderingsrapport af lokalplanen og kommuneplantillægget, idet lokalplanen omfatter projekter på miljøvurderingslovens bilag 2 pkt. 3 litra a) Industrianlæg til fremstilling af elektricitet, damp og varmt vand, jf. lovens § 8 stk. 1. pt. 1. I miljøvurderingsrapporten beskrives, hvordan planens realisering forventes at påvirke miljøet, og hvordan lokalplanens eventuelle miljøpåvirkninger skal overvåges.

Høring/udtalelse

I forbindelse med planlægningsarbejdet har der været indkaldt ideer og forslag, og ifølge planlovens regler skal forslaget til lokalplanen derfor sendes i 8 ugers offentlig høring. Der blev afholdt borgermøde i forbindelse med høringen af idéoplægget. Administrationen anbefaler ikke, at der afholdes et nyt borgermøde, idet projektet ikke er ændret væsentligt siden borgermødet.

Indstilling

Administrationen indstiller på mødet 13. nov. 2023:

1. at Kommuneplantillæg 11 og forslag til Lokalplan 360-157 Solcelleanlæg ved Gerringe, Rødby Fjord med tilhørende Miljøvurderingsrapport vedtages med henblik på at udsende planerne i 8 ugers høring.

Tidligere besluttet

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, 13. november 2023, pkt. 7:

Indstilles godkendt.

Udvalget ønsker at få en status fra BLF på de afholdte informationsmøder

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, 23. november 2023, pkt. 10:

Indstilles godkendt.

Beslutning fra Byrådet , 30. november 2023, pkt. 10:

Fraværende: Diana Leicht Christensen

Godkendt.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Behandlingsplan

Klima- Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget, samt Byrådet.

Bilag

Bilag 1 Forslag til Lokalplan 360-157 Solcelleanlæg ved Gerringe, Rødby Fjord med servitutrederegørelse

Bilag 2 Forslag til Tillæg 11 til Kommuneplan 2021-2033 – Solcelleanlæg ved Gerringe, Rødby Fjord

Bilag 3 Miljøvurderingsrapport Solcelleanlæg ved Gerringe, Rødby Fjord med besigtigelsesnotat

Bilag 4 Samling af høringssvar_undt

Bilag 5 Lokalplan 360-157 med servitutrederegørelse_undt

Bilag 6 Tillæg 11 til Kommuneplan 2021-2033 – Solcelleanlæg ved Gerringe, Rødby Fjord

Bilag 7 Sammenfattende redegørelse

Punkt 6: Forslag til Kommuneplantillæg 10 og Lokalplan 360-156 - Sommerhusområdet Fyrrelunden, Kramnitze

01.02.05-P16-9-22

Historik

Idéoplæg til store sommerhuse ved Fyrrelunden i Kramnitze var i offentlig høring i efteråret 2022. Byrådet behandlede den 30. marts 2023 de indkomne indsigelser og traf beslutning om det overordnede indhold af de kommende forslag til kommuneplantillæg og lokalplan for området.

Supplerende sagsfremstilling

Supplerende sagsfremstilling til Klima-, Teknik- og Miljøudvalget på mødet den 11. marts 2024 - Endelig godkendelse af Kommuneplantillæg 10 og Lokalplan 360-156 - Sommerhusområdet Fyrrelunden, Kramnitze.

Forslag til kommuneplantillæg og lokalplan har været i offentlig høring fra den 6. december 2023 til den 31. januar 2024. Der er kommet ialt 5 høringssvar med indsigelser imod planforslagene (**bilag 3**).

Alle 5 høringssvar er imod at der gives mulighed for store sommerhuse på dette sted. Derudover er der i høringssvarene bl.a. fremført følgende bemærkninger:

- Der foreslås, at der i stedet gives mulighed for at bygge sommerhuse, som dem der i forvejen er opført på Fyrrelunden (75-100 m²)
- Det anbefales, at der istedet findes andre steder til store sommerhuse - uden for de eksisterende sommerhusområder.
- Der henstilles til at bygningshøjden ikke ændres fra maks. 5 meter til maks. 6,5 meter.
- Der henstilles til, at kravet om udlægning af 30 % fælles rekreativt areal fastholdes.
- Der anmodes om, at der i lokalplanen stilles krav om at grundejerne skal være medlem af Grundejerforeningen Kramnitze.

Til det sidste punkt, kan der oplyses om, at der i lokalplanen på side 25 er redegjort for, hvorfor det ikke er muligt at stille krav om medlemskab af den eksisterende grundejerforening i lokalplanen.

Høringssvarene har ikke medført ændringer af planforslagene. Der er kun lavet ganske få administrative rettelser bl.a. på baggrund af det nye bygningsreglement. Alle ændringerne er markeret med overstreg for det der foreslås fjernet og tilføjelser er skrevet med rød skrift (**bilag 4 og bilag 5**).

Indstilling til mødet den 11. marts 2024

Administrationen indstiller overfor Klima-, Teknik- og Miljøudvalget at indstille til Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet,

at Kommuneplantillæg 10 og Lokalplan 360-156 - Sommerhusområdet Fyrrelunden, Kramnitze med foreslåede rettelser godkendes endeligt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget om at indstille til Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet, at forslag til Kommuneplantillæg 10 og Lokalplan 360-156 Sommerhusområdet Fyrrelunden, Kramnitze godkendes og sendes i 8 ugers offentlig høring.

Sagsfremstilling

Området Fyrrelunden ligger midt i det eksisterende sommerhusområde i Kramnitze.

Forslag til Lokalplan 360-156 Sommerhusområdet Fyrrelunden, Kramnitze (**bilag 1**) giver mulighed for, at der på området kan udstykkes fire grunde, hvor der kan opføres sommerhuse, der kan huse flere familier ad gangen og i en standard og kvalitet, der imødekommer nutidens behov.

Lokalplanen fastlægger en bebyggelsesprocent på maks. 15, og der er ikke fastlagt en maks. størrelse på sommerhusene. Med den i lokalplanen foreslåede udstykningsplan, kan der på den enkelte grund opføres bebyggelse på op til 200-274 m² afhængig af grundens størrelse.

Fra idéfasen blev der rejst spørgsmål omkring løsning af spildevandet fra sommerhusene. I lokalplanen er det belyst, hvordan det kan løses på den enkelte grund med hjemmel i den gældende spildevandsplan. Der må imødeses dialog mellem grundejere og Lolland Forsyning om de konkrete løsninger.

Ligeledes blev der i idéfasen udtrykt bekymring for de trafikale forhold i Kramnitze idet flere høringsvar lagde til grund, at der ville komme så meget ekstra trafik som følge af byggeriet, at det ville blive problematisk – Park og Vej har igen vurderet på vejkapaciteten og har ikke bemærkninger til projektet.

Lokalplanen giver mulighed for at bygge sommerhuse i op til 6,5 meters højde. Den nuværende kommuneplanramme giver kun mulighed for at bygge i op til 5 meters højde. Der er derfor udarbejdet et forslag til Tillæg 10 til Kommuneplan 2021-2033 (**bilag 2**), der fastlægger en maks. byggehøjde på 6,5 meter.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Planloven og miljøvurderingsloven.

Kramnitze har et særligt potentiale for udvikling af turismen, som det fremgår af Lolland Kommunes potentialeplan for sydkysten, Hele Danmarks Sydkyst. Kramnitze er derfor udlagt til turistområde i Kommuneplan 2021-2033, hvor der skal ske en særlig indsats i forhold til udvikling af turismen. Lokalplanen giver mulighed for sommerhuse, der kan rumme flere familier, og er således med til at støtte udviklingen af turismen i området.

Forslaget til Lokalplan 360-156 Sommerhusområdet Fyrrelunden, Kramnitze er ikke i overensstemmelse med den gældende ramme i Kommuneplan 2021-2033 for så vidt angår den maksimale byggehøjde. For at realisere lokalplanen kræver det derfor, at der vedtages et tillæg til kommuneplanen, hvori der fastlægges en byggehøjde på maks. 6.5 m som fastlagt i forslaget til lokalplan.

Ifølge miljøvurderingsloven skal der foretages en miljøvurdering af planer, hvis gennemførelse kan få væsentlig indvirkning på miljøet.

Der er foretaget en screening af lokalplanen og kommuneplantillægget og på den baggrund har Lolland Kommune besluttet følgende: Der foretages ikke en miljøvurdering af lokalplanen og kommuneplantillægget, idet planerne omhandler ændringer af en eksisterende plan, og omfatter et mindre område på lokalt plan, hvor planerne ikke vurderes at danne grundlag for byggeri og anlæg, der medfører en væsentlig påvirkning af miljøet jf. § 10 i miljøvurderingsloven.

Høring/udtalelse

Forslag til kommuneplantillæg og lokalplan skal ifølge planlovens regler sendes i 8 ugers offentlig høring. Planloven fastlægger, at når der har været afholdt forhøring af planerne med udsendelse af idéoplæg, skal høringsperioden være mindst 8 uger.

Der blev afholdt borgermøde i forbindelse med høringen af idéoplægget. Da projektet til de planlagte fire sommerhuse ikke er ændret, anbefaler administrationen, at der ikke afholdes et nyt borgermøde.

Indstilling

Administrationen indstiller på mødet 13. november 2023, at forslag til Kommuneplantillæg 10 og forslag til Lokalplan 360-156 Sommerhusområdet Fyrrelunden, Kramnitze godkendes og sendes i 8 ugers offentlig høring.

Tidligere besluttet

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, 13. november 2023, pkt. 8:

Indstilles godkendt.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, 23. november 2023, pkt. 9:

Indstilles godkendt.

Beslutning fra Byrådet , 30. november 2023, pkt. 9:

Fraværende: Diana Leicht Christensen

Godkendt.

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet.

Bilag

Bilag 1 - Forslag til Lokalplan 360-156 Sommerhusområdet Fyrrelunden, Kramnitze

Bilag 2 - Tillæg 10 til Kommuneplan 2021-2033 - Sommerhusområdet Fyrrelunden, Kramnitze

Bilag 3 - Høringssvar til kommuneplantillæg og lokalplan for sommerhusområdet Fyrrelunden, Kramnitze

Bilag 4 - Tillæg 10 til Kommuneplan 2021-2033 Sommerhusområdet Fyrrelunden, Kramnitze

Bilag 5 - Lokalplan 360-156 Sommerhusområdet Fyrrelunden, Kramnitze

Punkt 7: Forslag om ændring af flexbolig administrationsgrundlaget i Maribo og Nakskov by

03.01.00-A26-1-22

Historik

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget har senest d. 9. januar 23 vedtaget et administrationsgrundlag for flexboliger i Lolland Kommune, og ansøgninger/forespørgsler modtaget efter denne dato er håndteret efter denne beslutning.

Sagsresumé

Sagen fremsendes til beslutning om, hvorvidt administrationsgrundlaget for flexboliger skal revideres for så vidt angår Nakskov og Maribo by.

Sagsfremstilling

Administrationsgrundlaget som blev vedtaget af Klima-, Teknik- og Miljøudvalget d. 9. januar 23 (vedlagt som **bilag 1**) indeholder følgende vedrørende Nakskov og Maribo by :

- at flexboligordningen er suspenderet i de 2 hovedbyer indenfor byskilteafgrænsningen jf. **kortbilag 2 og 3**
- at ansøgninger og forespørgsler fra disse områder skal forelægges for udvalget
- at udvalget ved behandlingen af ansøgningen lægger vægt på, at der er max. 10 % flexboliger i gaden.

På foranledning af næstformand Muj Berisha fremsendes følgende ændringsforslag:

- vedrørende stræderne i Nakskov (Kongenstofte, Bibrostræde, Tolderensstræde og Farverensstræde) - her imødekommes ansøgninger, såfremt reglerne for flexboliger iøvrigt er opfyldt.
- ansøgninger ekspederes administrativt.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Lov om planlægning, § 41 a (planloven)

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget beslutter om administrationsgrundlaget for Nakskov og Maribo skal ændres som foreslået.

Beslutning

Ændringerne blev godkendt.

Behandlingsplan

KTM

Bilag

Revideret administrationsgrundlag for flexboligordningen i Lolland Kommune godkendt på Klima-, Teknik- og Miljøudvalgets møde 9.1.2023

Byskilteplacering, Maribo

Byskilteplacering, Nakskov

Punkt 8: Høring af Mobilitetsplan 2024, Movia

13.05.00-G01-1-24

Sagsresumé

Denne sag forelægges til drøftelse i Klima-, Teknik- og Miljøudvalget for at bidrage til Movias Mobilitetsplan 2024. Der vedtages en mobilitetsplan hvert fjerde år og planen er fælles for alle regioner og kommuner omfattet af det pågældende trafikelskab.

Sagsfremstilling

Med forslaget til Mobilitetsplan 2024 (**bilag 1**) fremlægger Movia et bud på, hvordan vi sammen lægger en målrettet plan for udvikling af den kollektive transport til gavn for borgere, virksomheder og uddannelsesinstitutioner i både byerne og på landet. Planen har fire temaer, som der foreslås at have fokus på i planens periode.

1. Sammenhæng på tværs

Movia vil arbejde for at have et stærkt busnet, som sikrer sammenhæng på tværs af Sjælland og øerne. Fokus er på R-bussernes fremkommelighed i hele Movias område (720R fastholdes i det strategiske net), en udbygning af Fingerplanen i Hovedstadsområdet med BRT (Bus Rapid Transit) samt en forberedelse til at agere som trafikelskab i en situation, hvor roadpricing er vedtaget.

2. Nye mobilitetsløsninger på landet

Det overordnede mål er, at det skal være muligt at bo og arbejde i landområderne uden at have en bil. Fokus er på at teste og idriftsætte fleksibel offentlig transport (FLOT), at gøre samkørsel til et reelt mobilitetstilbud på tværs af kommunerne og på at gøre de mindre knudepunkter bedre og mere synlige.

3. Partnerskaber for flere kunder

Målet er at nå nye kundegrupper for at få flere kunder i den kollektive transport. Det gøres ved at have fokus på følgende samarbejdspartnere: turisme, kultur- og fritidsaktiviteter, virksomheder og uddannelsessteder.

4. Klima og miljø

Der arbejdes fortsat for den grønne omstilling. Alle nye busser er elbusser og der arbejdes for omstilling af flextrafikken også. Endvidere har Movia fokus på at understøtte implementering af klimaplaner i kommunerne. I Lolland Kommune kører kun to bybusser på el og resten af busserne på almindelig diesel.

Forslag til Mobilitetsplan 2024 er i høring frem til 31. maj 2024 (**bilag 2**).

Movia er inviteret til udvalgs mødet for præsentation af den samlede mobilitetsplan til efterfølgende drøftelse i udvalget uden Movias deltagelse.

Indstilling

Administrationen indstiller:

at Klima-, Teknik- og Miljøudvalget drøfter forslaget om mobilitetsplan 2024 og kommer med pointer til et høringssvar.

Beslutning

Administrationen udarbejder høringssvar ud fra de faldne bemærkninger.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik og Miljøudvalget.

Bilag

Bilag 1 Forslag til Mobilitetsplan 2024

Bilag 2 Høringsbrev Forslag til Mobilitetsplan 2024

Punkt 9: Evaluering af nattogsdrift samt beslutning om fortsættelse af ordning

13.05.16-G01-4-24

Sagsresumé

Denne sag forelægges for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget til orientering og beslutning.

Lolland Kommune initierede et forsøg med to ekstra nattogsafgange mellem Nakskov og Nykøbing og retur hhv. fredag og lørdag nat. Forsøgsperioden er december 2022 til december 2024. Forsøget er blevet positivt midtvejsevalueret. Evalueringen fremlægges her til Klima-, Teknik- og Miljøudvalgets orientering, ligesom der skal tages stilling til ordningens permanentgørelse.

Sagsfremstilling

De to nattogsafgange er koordineret med tog til og fra København på Nykøbing St., så de giver mulighed for komme hele vejen hjem til Lolland med nattoget. Derudover er formålet med afgangene at give transportmulighed fra natlivet i Nykøbing. Passagertællinger viser, at lige over halvdelen af alle påstigere er på Nykøbing St.

Lokaltog A/S har kørt tre kampagner for at gøre opmærksom på tiltaget. Bl.a. har Lolland Ungeråd med støtte fra Movia udarbejdet en promoveringsvideo.

Passagertallene har, bortset fra en kort indkøringsperiode og et fald i en periode med togbus indsat på strækningen, været som forventet. Samlet for den 2-årige forsøgsperiode forventes det, at passagermåltallet opnås. Måltallet var 5.700 årlige påstigere på selve natafgangene, svarende til gennemsnitligt 475 påstigere pr. måned og 14 pr. natafgang. Fra december 2022 til oktober 2023 har der været 4.652 påstigere på natafgangene, svarende til 465 påstigere pr måned og 12 påstigere pr. afgang.

Movia har været i dialog med Lolland Ungeråd i forbindelse med midtvejsevalueringen, som beretter, at natbetjeningen er af stor betydning for unge på Lolland-Falster. Ifølge Ungerådet bidrager natbetjeningen til unges følelse af frihed og muligheder og kan desuden understøtte fastholdelse og tilflytning af unge.

I en kundeundersøgelse foretaget af Movia og Lokaltog A/S blandt passagerer på Lollandsbanen melder 83% af de 66 deltagende respondenter i undersøgelsen, at de er meget positive overfor natbetjeningen. En tredjedel af respondenterne har brugt natbetjeningen 10 gange eller flere, mens en anden tredjedel af respondenterne svarer, at de har behov for at bruge natafgangene på Lollandsbanen 1-3 gange om måneden.

På baggrund af midtvejsevalueringen anbefaler Movia og Lokaltog A/S, at Region Sjælland, Guldborgsund og Lolland Kommuner gør natbetjeningen permanent i forbindelse med køreplansskiftet i december 2024.

Nattogsordningen er ligeligt finansieret af Region Sjælland, Guldborgsund Kommune og Lolland Kommune. Fortsat drift vil kræve opbakning fra alle parter.

Økonomi

Fortsat drift vil koste Lolland Kommune 105.000 kr. årligt. Pengene er afsat i budgettet.

Indstilling

Administrationen indstiller

- at midtvejsevalueringen tages til efterretning
- at Klima-, Teknik- og Miljøudvalget bakker op om at gøre nattogskørsel permanent, hvis de andre parter også bidrager med finansiering.

Beslutning

Godkendt

Bilag

Midtvejsevaluering - Natbetjening på Lollandsbanen

Punkt 10: Udbygning Rute 9 uden om Nørreballe

05.26.05-G01-1-22

Sagsresumé

I regeringens Infrastrukturplan 2023 af den 28 Juni 2021, blev der afsat 8 mio. kr. til miljøkonsekvensvurdering og 311 mio. kr. til anlægsudgift for en mulig opgradering af rute 9 ved Nørreballe.

Som baggrund for aftalen ligger en forundersøgelse fra 2012, hvilket kan ses på VD (Vejdirektoratet) hjemmeside. Vedhæftet som bilag.

Sagsfremstilling

En mulig ændring af infrastrukturen omkring Nørreballe, er nu i sin afsluttende fase omkring miljøkonsekvensvurderingen. Der har været foretaget undersøgelser og været afholdt borgermøde den 25. april 2022 samt den 19. februar 2024.

Der har været indgivet hørings svar i forbindelse med borgermødet den 25. april 2022, svar og opsamling fra dette kan ses i "sammenfatning af ideer og forslag fra den indledende idfase" af september 2022.

Der er pt høringsperiode, som er startet den 9. januar 2024, og som løber til og med den 12. marts 2024.

Vejdirektoratet afholdt borgermøde den 19. februar 2024, hvor resultatet af miljøkonsekvensvurderingen blev fremlagt.

Der er arbejdet med 5 forskellige muligheder, fra korte til lange strækninger, fra både nord og sydgående løsninger og endelig til en såkaldt 0=NUL løsning, kan ses på bilag til sagen.

Efter høringsperioden forår 2024 fremsender VD høringsnotat og indstilling til transportministeren. I 2024 forventes politisk beslutning om projektet, og det forventes, at der i 2024 opstartes detailprojektering og anlæg af den valgte løsning.

Forslag til hørings svar er vedhæftet. Hovedindholdet i hørings svaret er, at

- Ingen af løsningerne er optimale – vi peger ikke på nogen af dem
- Vi vil gerne i dialog om en Nørreballe-løsning set i fht perspektiverne ved en samlet rute 9.

Økonomi

Der er afsat 8 mio. kr. til miljøkonsekvensvurdering og 311 mio. kr. til anlægsudgift i regeringens anlægsbudget.

Høring/udtalelse

Der er høringsfrist den 12. marts 2024, hvorfor hørings svaret skal behandles senest på udvalgsmødet den 11. marts 2024.

Indstilling

Administrationen indstiller hørings svaret til godkendelse.

Beslutning

Godkendt

Bilag

rute_9_lolland_forundersgelse_opgradering_af_vejforbindelsen_p_lolland rapport fra 2012

Kommissorium - MKV af udbygning af Rute 9 ved Nørreballe på Lolland_0

Rute9_Nørreballe_Resume af Miljøkonsekvensvurdering

Ekstern_kvalitetssikring af Miljøkonsekvensvurdering_Rute9_Noerreballe_ENDELIG

Udbygning af rute 9 ved Nørreballe referencelink

Udbygning af rute 9 ved Nørreballe løsningsforslag samlet oversigt

Udbygning af rute 9 ved Nørreballe løsningsforslag Kort Nord

Udbygning af rute 9 ved Nørreballe løsningsforslag Nord

Udbygning af rute 9 ved Nørreballe løsningsforslag Lang Nord

Udbygning af rute 9 ved Nørreballe løsningsforslag Syd

Udbygning af rute 9 ved Nørreballe løsningsforslag 0

Høringssvar vedr. Udbygning af Rute 9 ved Nørreballe

Punkt 11: Flexboliganalyse 2023 - Rapport udarbejdet BUILD - Aalborg Universitet

01.11.00-P20-7-23

Sagsresumé

Ultimo 2023 har BUILD lavet en undersøgelse blandt flexboligejere i Lolland Kommune, som afdækker flexboligejernes motiver for at købe en flexbolig, deres anvendelse af boligen samt deres interaktion med og indflydelse på lokalsamfundet. Administrationen indstiller, at rapporten tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Siden indførelsen af flexboligordningen i 2013 er der blevet udstedt i alt 711 tilladelser i Lolland Kommune (ultimo 2023).

En tidligere spørgeskemaundersøgelse (2018) blandt flexboligejerne i Lolland Kommune undersøgte flexboligejernes motiver for at købe en flexbolig og deres brug af boligen (pressemeddelelse er vedlagt som **bilag 2**).

Ultimo 2023 har BUILD gennemført en ny undersøgelse med henblik på at opdatere og nuancere forståelsen af flexboligordningens effekt. Denne undersøgelse har sigtet mod at indsamle data om flexboligejernes motiver for at købe en flexbolig, deres anvendelse af boligen samt deres interaktion med og indflydelse på lokalsamfundet. Respondenterne omfatter både "almindelige" flexboligejere, og flexboligejere, der har valgt at bosætte sig permanent i Lolland Kommune.

Undersøgelsen trækker desuden på viden fra det igangværende RESPOND-projekt, som BUILD gennemfører i samarbejde med Realdania, hvor et delprojekt har fokus på, hvad corona-nedlukningerne har betydet for fritidsboligmarkedet i Danmark, med særlig fokus på Lolland Kommune.

De vigtigste resultater fra den opfølgende undersøgelse præsenteres på side 5 og 6 i den tilhørende rapport (**bilag 1**). Disse resultater belyser hvem den typiske flexboligejer på Lolland er, årsager til køb af flexbolig og brugen af boligerne samt brug af lokal service og deltagelse i lokale kulturaktiviteter.

Der udarbejdes en pressemeddelelse i samarbejde med BUILD umiddelbart efter Økonomi og Erhvervsudvalgsmøde den 19. marts.

Indstilling

Administrationen indstiller at rapporten tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

Behandlingsplan

Behandles i Klima- Teknik- og Miljøudvalget og Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Bilag

Bilag 1 Rapport_Flexboliger på Lolland_februar_2024_endelig

Bilag 2 Pressemeddelelse, flexboligundersøgelse 2018

Punkt 12: Orientering om status på implementering af færgestrategien

13.25.00-A00-1-22

Sagsresumé

Byrådet vedtog den 21. september 2023 Strategi for fremtidens færgefart, og administrationen orienterer om status på arbejdet med at implementere strategien.

Sagsfremstilling

Beslutningerne om strategien for fremtidens færgefart består af en serie af beslutninger:

- en indstilling *til* KTM-udvalget den 23. august 2023 (indholdet i høringsdokumentet)
- en ny indstilling *til* KTM-udvalget den 4. september (justeringer af tidligere indstilling)
- en beslutning *fra* KTM-udvalget den 4. september om ændring af indstillingens pkt. 4
- en beslutning *fra* Byrådet den 21. september, der godkender det indstillede fra KTM-udvalget.

Resultatet er sammenfattet i vedlagte pixi-version af strategien.

Umiddelbart efter vedtagelsen af strategien blev der i administrationen iværksat planlægning af følgende:

1. yderligere analyser mhb. på at kunne udarbejde en bevillingssag til ØKE og Byråd vedr. erhvervelse af en ny færge
2. planlægning af betalingsmodul på elektronisk bestilling
3. vurdering og planlægning af opmarchområde, parkeringsmuligheder, mv. i Kragenæs, så evt. udfordringer kan tackles i god tid inden højsæsonen 2024.

Ad 1) erhvervelse af ny færge

Der skal udarbejdes en konkret bevillingssag ifht. anskaffelse af en ny færge. Det fremgår af strategien, at den administrative anbefaling vil være at kontrahere en færge i samarbejde med en rådgiver. Der arbejdes på at beskrive mulige finansieringsmodeller, samt konsekvenserne for kommunens budgetramme. Det vil være ekstern rådgiver, der har ansvaret for at projektere den nye færge. Rådgiverydelsen skal i EU-udbud.

En del af bevillingssagen handler om fremdriftsformer. KTM-udvalget har den 5. februar 2024 besluttet at fastholde ønsket om en elfærge ud fra betragtninger om økonomi, forsyningssikkerhed og emissioner. Det fremgår af strategien, at det forventede investeringsbehov til en elfærge i stål er 75 mio. kr.

Der pågår p.t. en undersøgelse af løsninger til elladeinfrastruktur, dvs. ladeanlæg i havnen og tilslutning til elnettet. Det fremgår af strategien, at ladeanlæg i havnen er anslået til 6 mio. kr. Tilslutning til elnettet er det ikke muligt at give en pris på p.t., ligesom tidshorizonten er usikker. Der er indhentet ekstern rådgiver i processen. Der søges ligeledes etableret et samarbejde med Ærø og med færgesekretariatet om en drøftelse af vilkårene for eltilslutning ifb. med ønskerne om elfærger i Danmark.

I forbindelse med en ny elfærge skal Femøunds færgeløjer tilpasses i Kragenæs og på Femø, forventet pris 17 mio. kr. og nødlejet på Femø til MF Christine skal ombygges, forventet 3 mio. kr.

Der er således fortsat mange ubekendte faktorer, der skal afklares, før der er tilstrækkelig fundament for en bevillingssag til ØKE og Byrådet.

Ad 2) Betalingsmodul på elektronisk bestilling

Planlægningen af digital betaling ved bookning er i fuld gang og forventes igangsat medio april.

Ad 3) Planlægning af forholdene i Kragenæs

I strategien er det besluttet at "den fulde ændring af sejlruten til Askø træder først i kraft 1. januar 2025. I 2024 vil der i vintermånederne være enkelte afgang i sejlplanen, der sejles fra Kragenæs, hvorimod det i sommermånederne vil være alle afgang, der sejles fra Kragenæs".

Der har siden den 25. oktober 2023 været en proces i gang med Park og Vej, Lolland Havne og Lolland Færgefart om vurdering af opmarchområde og parkeringsmuligheder i Kragenæs for at imødegå evt. udfordringer inden sommersejlplanen træder i kraft 1. maj 2024. I forbindelse med, at Café Udsigten er brændt, har det indgået i overvejelserne, om dette areal kunne erhverves, så man kunne optimere nogle af de eksisterende uhensigtsmæssige forhold bl.a. kørsel mod kørselsretningen. Ligesom placering af de nye billetautomater, toiletforhold, forbedring af parkeringsforhold, mv. har indgået i drøftelserne.

I oktober fik kommunen imidlertid en henvendelse fra en privat aktør, der viste interesse for at overtage færgeruten til Askø med henblik på fortsat at sejle fra Bandholm. Der blev aftalt en dialog med borgmester og KTM-udvalgsformand om dette i januar 2024, og ud fra en betragtning om, at opmarchområde mv. i Kragenæs ikke kræver nogle justeringer, hvis Askøfærgen fortsat skal sejle fra Bandholm, blev arbejdet med planlægningen af dette sat i bero.

På mødet i januar var der fortsat interesse fra den private aktør for at undersøge mulighederne nærmere, samtidig med at der blev rejst en række spørgsmål til budgetforudsætningerne for Askøfærgen for 2024. Det blev aftalt, at Økontaktudvalget kan tage budgetforudsætningerne op til drøftelse, hvis det ønskes i Økontaktudvalget.

Skal Askøoverfarten overgå til private med en andel af §20 tilskud, Blå landevej osv. skal dette ske via et offentligt udbud. For at kunne komme videre med implementering af færgestrategien og planlægge forholdene i Kragenæs, er der behov for en tilkendegivelse fra den private aktør senest den 30. marts 2024, så kommunen kan vurdere, om man ønsker at iværksætte en udbudsproces eller ej. Og dermed om opmarchområde, parkeringsområde osv. skal klargøres til, at alle tre færger sejler fra Kragenæs.

Set i lyset af den forsinkelse, som dialogen med den private aktør har resulteret i, er det urealistisk, at forholdene i Kragenæs bliver klar til implementering af sommersejlsplanen 1. maj 2024. I stedet vil det være realistisk at kunne implementere fuld sejlads fra Kragenæs 1. januar 2025.

Indstilling

Administrationen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

Behandlingsplan

Klima- teknik og miljøjudvalget behandler sagen den 11. marts 2024

Økontaktudvalget behandler sagen den 12. marts 2024

Bilag

Færgestrategi pixi version - ikke færdiglayotet

Punkt 13: Opsamling og anbefalinger ifht. ejendomsportefølgestrategi

82.00.00-A26-1-23

Sagsfremstilling

Som en del af budgetforlig for 2024 blev besluttet, der skal foretages en gennemgang af Kommunens ejendomsportefølge. I februar har fagudvalgene derfor gennemgået den del af bygningsmassen, der bruges til udvalgets aktiviteter med henblik på at have en indledende drøftelse af, hvordan bygningerne understøtter udvalgenes aktiviteter og strategier og mulighederne for arealoptimering.

Økonomi- og erhvervsudvalget har den 22. februar behandlet en tværgående opsamling fra fagudvalgenes drøftelser. Det står klart, at datagrundlaget ikke for nuværende er tilstrækkelig entydigt til, at der kan formuleres tværgående strategier for fx. reduktion af antal m² pr. sektor eller lignende. Økonomi- og erhvervsudvalget bakkede op om den fortsatte implementering af anbefalingerne fra facility management analysen, dvs.

- der er behov for at arbejde mere systematisk med data vedrørende kommunens bygninger
- ejerskab og disponeringsret over bygningerne skal fastlægges, så rollerne bliver klare
- kontering og budgetstruktur skal være entydig - så der opnås valide data om budget og forbrug
- der skal tages stilling til serviceniveauer for drift og vedligeholdelse
- der skal arbejdes med en model for anlægsstyring, der sikrer prioritering på tværs
- der skal ske en øget professionalisering af ejendomsområdet herunder køb, salg, eje, leje.

Samtidig bad Økonomi- og erhvervsudvalget om, at der arbejdes videre med en kategorisering (benchmark) af ejendommene ud fra en række kriterier, så man politisk kan få et overblik over ejendommenes betydning for kommunens aktiviteter og strategier i form af fx. rød, gul, grøn. Dette arbejde er igangsat.

Næste skridt er, at administrationen kommer med en række anbefalinger på den helt korte bane, dvs. handlinger, der kan iværksættes hurtigt og som ikke kan skade den efterfølgende prioritering.

De fire anbefalinger er

1. Nedrivning af udtjente ejendomme
2. Afhændelse af en række udlejningsejendomme
3. Oplæg til plan for de eksisterende administrative m²
4. Oplæg til fremtidig halstruktur

Ad 1) Nedrivning af udtjente ejendomme

Der er på nuværende tidspunkt truffet beslutning om afvikling af en række udtjente ejendomme, hvoraf der er afsat budget til nedrivning af nogle få af disse i 2024. Det anbefales at træffe principbeslutning om at nedrive en række ejendomme samt at afsætte budget til en rådgiver, så der kan kalkuleres på et samlet nedrivningsprojekt, der kan indgå i budgetforhandlingerne for 2025.

Ad 2) Afhændelse af udlejningsejendomme

Lolland Kommune ejer en række ejendomme, der udlejes til bolig og eller erhvervsformål. Under særlig hensyntagen til de udgifter, der forventes at komme pba. energimærkning, anbefales det, at man politisk sætter en retning for afhændelse af disse aktiviteter og at man administrativt får mandat til at undersøge 7 konkrete ejendomme ifht. muligheder og vilkår for afhændelse.

Ad 3) Kloge administrative m²

Den eksisterende bygningsanvendelse er både et udtryk for bevidste valg og mere tilfældige beslutninger over tid. At nå frem til en mere effektiv bygningsanvendelse for de administrative funktioner kan ikke løses i ét tag, men bevægelsen kan sættes i gang, hvis der kan arbejdes med følgende principper

- Arbejdspladsen sikrer, at medarbejderen har *adgang til* en relevant arbejdsstation defineret af opgaven, der skal løses (flexible seating)
- Potentialet ved hjemmearbejde og fleksible arbejdstider indgår i løsningerne i form af en ratio
- Overvejelser om kapacitet i Nakskov hhv. Maribo kan indgå i løsningerne

En af de store udfordringer i den administrative bygningsmasse er administrationsbygningen i Rødby. Det er muligt at komme med forslag til løsninger på den korte bane til ØKE i maj 2024. De løsninger, der kan skitseres på den korte bane kan vise sig at skulle ændres på den længere bane, og det er således også en forudsætning for at komme med et oplæg til maj, at der er en politisk accept af, at den optimale bygningsanvendelse ifht. kloge

administrative m2 kan hænde at være en løbende proces med flere faser afhængig af de muligheder og nye udfordringer, der måtte vise sig over tid.

Ad 4) Halstruktur

Der er i forbindelse med vedtagelsen af budget 2024 iværksat en proces i fagudvalget med følgende milepæle

- Den eksisterende halanalyse opdateres med aktuelle oplysninger så de kan fremlægges på *udvalgets møde i maj måned*. Øvrige sektorer og brugere af hallerne er inddraget i forbindelse med opdateringen af materialet
- Efter udvalgsbehandlingen sendes materialet ligeledes i høring i de øvrige udvalg
- Herefter afholdes der et politisk møde om den kommende halstrategi i hver af de 4 klynger (geografisk set)
- Endeligt beslutningsmateriale foreligger i september måned, hvor det sendes i 8 ugers høring, inden endelig beslutning træffes i november.

Opgaven løses med ekstern bistand i tæt samarbejde med sektoren for Service, Bygninger og Faciliteter og således i tråd med bla. implementering af anbefalingerne fra facility management analysen.

Generelle betragtninger

Udmøntningen af de overfor skitserede tiltag samt udviklingen af en mere databaseret tilgang til arbejdet med ejendomsportefølgen medfører et væsentligt ressourcetræk for administrationen. De anbefalede tiltag ifht. at afhænde bygninger forudsætter desuden ressourcer og kompetencer indenfor "Real Estate", dvs. overvejelser om, hvordan vi organiserer os ifht. salg og udlejning af bygninger/andre faciliteter. En strategi, der indebærer mere omfattende afhændelse af kommunale ejendomme bør derfor også forholde sig til, hvordan markedsføringen skal ske, så kommunen beskytter offentlige værdier bedst muligt samtidig med at der er fremdrift i salgsprocesserne.

Indstilling

Administrationen indstiller, at fagudvalgene tager sagen til orientering samt at Økonomi- og erhvervsudvalget

- træffer principbeslutning om at nedrive en række ejendomme
- giver en tillægsbevilling på 2,5 mio. kr. til en rådgiver, der kan kalkulere på et samlet nedrivningsprojekt, der kan indgå i budgetforhandlingerne for 2025
- træffer principbeslutning om at afhænde en række udlejningsejendomme, og dermed gives mandat til at man administrativt undersøger 7 konkrete ejendomme ifht. muligheder og vilkår for afhændelse
- tiltræder, at der arbejdes videre med et forslag til kloge administrative m2 ud fra principper om flexible seating, ratio og flydende fordeling mellem Maribo og Nakskov samt at en løsning på den korte bane kan hænde at skulle ændres over tid
- behandler et oplæg om halstruktur i november 2024 med afsæt i det vedtagne budget 2024.

Beslutning

Til orientering

Bilag

Notat vedr. anbefalinger ifht. ejendomsportefølgestrategi

Punkt 14: Orientering til Klima-, Teknik- og Miljøudvalget på mødet den 11. marts 2024 - åben orientering

00.22.00-I00-1-23

Sagsresumé

Denne sag forelægges til orientering for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget på mødet den 11. marts 2024.

Sagsfremstilling

Pkt. 1 Årshjul 2024 - **bilag 1**.

Pkt. 2 Transportministeriet har besluttet, at stationsnavnet Holeby Station ændres til Rødby Station. Dermed vil stationen hedde Rødby Station, når stationen åbner.

Pkt. 3 Orientering om træbrygge ved Kidnakken.

Indstilling

Administrationen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning

Per Kim Nielsen udpeget til jury vedr. navngivning af skove ved Rødby.

På majmødet afholdes ekskursion.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget.

Bilag

Bilag 1 Årshjul KTM 2024

Punkt 15: Lukket: Kondemnering af udlejningsejendom

01.11.34-K08-3-24

Godkendt.

Punkt 16: Lukket: Kondemnering af udlejningsejendom

01.11.34-K08-222-23

Godkendt.

Punkt 17: Lukket: Kondemnering af udlejningsbolig

01.11.34-K08-2-24

Godkendt.

Punkt 18: Lukket: Orientering til Klima-, Teknik- og Miljøudvalget på mødet den 11. marts 2024 - lukket orientering

00.22.00-I00-2-23

Punkt 19: Lukket: Godkendelse af referat

00.01.00-G01-12-23

Godkendt.